

A Legfelsőbb Bíróság a Fazekas & Társai Ügyvédi Iroda ... által képviselt ... felperesnek a Dr. Albrecht Norbert Ügyvédi Iroda ... által képviselt ... alperes ellen elszámolási kötelezettség teljesítése iránt, a Fővárosi Bíróságon 5.G.41.987/2007.számon indult, és a Fővárosi Ítéltábla 2010. október 20-án kelt, 13.Gf.40.610/2010/6.számú ítéletével jogerősen befejezett perében, a jogerős ítélet ellen, az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán tartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

i t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.610/2010/6.számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 500.000,- (ötszázezer) Ft + áfa felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak az adóhatóság külön felhívására 1.575.000,- (egymillió-ötszázhetvenötezer) Ft feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

2001.július 18-án a felperesi egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságnak a perben nem álló tagja - a P. Kft. - az 1.500.000.000 Ft névértékű üzletrészből 22.500.000 Ft névértékű, a törzstőke 1,5%-át képező hányadát átruházta az alperesre. Az alperes 2005. június 30-áig volt köteles megfizetni a névértékkel azonos összegű vételárat. Az üzletrész tulajdonjogát azonban már az adásvételi szerződés aláírásának napján megszerezte, az ahhoz kapcsolódó tagsági jogokat ettől kezdve gyakorolta. A szerződő felek kikötötték, hogy az eladót 2005.december 31-éig vételi jog illeti meg az eladott üzletrészen 22.500.000 Ft vételár ellenében.

Rögzítették azt is, hogy e jogát - többek között - akkor gyakorolhatja, ha az alperes a fizetési kötelezettségének az előírt határidőben nem tesz eleget.

Az alperes az üzletrész vételárát nem fizette meg, az eladó jogutódja ezért, 2005.december 15-én a vételi jogát gyakorolta.

Ezt megelőzően, 2005. május 12-én a felperes és az alperes megállapodást kötött. Ebben rögzítették, hogy a társaság egyetlen tagja azért juttatott üzletrész tulajdont az alperesnek, mert érdekeltté kívánta tenni, a cég eredményes működésének elősegítésében. Az alperes a munkaviszonya alapján munkabért, egyéb megbízási jogviszonya alapján teljesítménytől és üzleti eredménytől függő - külön megállapodás szerinti - díjazást kap. A részére járó, ily módon kiszámított pénzösszegbe azonban a tagként felvett osztalékát is be kell számítani.

A 2005. május 12-i megállapodás kimondta azt is, hogy 2005-ben a tagok „előrehozott” osztalékban részesülnek. Az alperes e címen nettó 22.737.000 Ft-ot kap. Ez a pénzösszeg azonban csak a szerződésben írt együttes feltételek megvalósulása esetén fogja őt teljes egészében megilletni. A felek az alperest megillető éves összjövedelem és a kifizetett „előrehozott” osztalék különbözete után évi 5%-os kamattal, mint hozammal számoltak. A kamatszámítás kezdőnapjának, az „előrehozott” osztaléknak az alperes bankszámláján való jóváírása napját tekintették.

Az alperes az osztalék kifizetésére figyelemmel, kötelezettséget vállalt arra, hogy a felperes nyereséges működése érdekében szakmailag, emberileg támogatja a vezetést, együttműködik az időközben többszemélyessé vált felperesi társaság tulajdonosaival. Munkaviszonyát legalább három évig nem szünteti meg, illetve mindaddig fenntartja, amíg éves díjazása el nem éri az „előrehozott” osztalék és a hozam együttes összegét. A felek a munkaviszony fenntartása alatt azt értették, hogy az alperes azt saját elhatározása alapján nem szünteti meg, illetve nem ad okot a munkáltatói felmondásra.

A szerződésszegés jogkövetkezményeként rögzítették: az alperesnek a felperes felé elszámolási kötelezettsége keletkezik. Amennyiben a külön megállapodásban foglaltak szerint számított, őt megillető díj mértéke alacsonyabb az „előrehozott” osztalék és a hozam együttes összegénél, a különbözet arányos részét köteles a felperesnek visszafizetni.

A megelőzően említett „előrehozott” osztalék 2005. június 22-én került kifizetésre az alperes részére.

2006.március 9-én - jogi képviselője útján - az alperes a felperesnél fennálló munkaviszonyát, a Munka Törvénykönyvéről szóló

1992.évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 89.§(1) bekezdésére utalással felmondta. A 2006.március 14-én kelt levelével a felmondását pontosította, és a munkaviszonyát az Mt.96.§(1) bekezdés a) és b) pontjára hivatkozással, rendkívüli felmondással kérte megszűntnek tekinteni.

A felperes a 2006. március 27-i levelében vitatta a rendkívüli felmondás jogszerűségét, megtagadta az ahhoz kapcsolódó juttatások kifizetését. Felhívta az alperest arra, hogy a 2005. május 12-én kelt megállapodásban foglaltak alapján számoljon el vele szemben. A 2006. június 6-i levelével pedig, az említett megállapodásra utalással, 16.775.333 Ft-ot követelt az alperestől.

Az alperes a 2006. június 22-én kelt válaszlevelében a követelést vitatta. Közölte, hogy - amint az a korábban tett igény bejelentéséből kitűnik - azt meghaladó mértékű követelése áll fenn a felperessel szemben, amelyet egy felperes által indítandó perben viszontkeresetként érvényesíteni fog.

A felperes a 2007.április 23-án benyújtott, többször módosított keresetével 20.773.450 Ft és ennek 2006. március 9-től a kifizetésig járó késedelmi kamatai, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetének jogalapjaként, a Ptk.198.§(1) bekezdésére, a 200.§(1) bekezdésére, a 318.§(1) bekezdésére illetve az alperessel kötött, 2005.május 12-i megállapodásban foglaltakra hivatkozott. Előadta, hogy az alperes szerződösszegést követett el, mivel a munkaviszonyát a közöttük létrejött megállapodásban írt határidőt megelőzően megszüntette. Állította, hogy az alperes részére 2005.évben kifizetett „előrehozott” osztaléknak a felek által előírtak szerint számított, arányos része visszajár.

A kereset összegszerűségét az alábbiakkal indokolta: a külön megállapodás alapján 2000. évben a felperes US GAAP szerint számított eredményének 0,8%-át - 4.561.000 Ft-ot - az alperes, ebben az évben öt megillető teljes díjazásként, megkapott. 2004. év végéig évente 10.000.000 Ft díjra volt jogosult, amelybe beszámított a felperestől bármely jogcímen kapott jövedelme. Ezt követően, a 2004.évi 10.000.000 Ft-os bázis összegnek és az árbevétel növekedés illetve csökkenés 40%-ának valamint az üzleti eredménynövekedés illetve csökkenés 60%-ának egybeszámításával kellett az alperesi díj mértékét megállapítani. 2005.évben így 8.480.000 Ft járt neki. Ezzel szemben, 753.000.Ft-ot munkabér, 4.000.000 Ft-ot általa írásban elismert, elszámolt összegként, 23.737.000 Ft-ot „előrehozott” osztalékként - összesen:28.490.600 Ft-ot kézhez vett. A 2005. május 12-i megállapodás szerinti számítás alapján, köteles ezért 20.773.450 Ft-ot a felperesnek visszafizetni. A felperes állította azt is, hogy az alperes 2006-ban, a munkaviszonyának megszüntetéséig, személyesen már nem

végzett munkát, díjazásra ezért nem tarthat igényt.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a perbeli üzletrész tulajdonjogát a 2001. július 18-án kelt adásvételi szerződéssel megszerezte. Az ekkor hatályos, a gazdasági társaságokról szóló 1997.évi CXLV. törvény (a továbbiakban: 1997.évi Gt.) alapján a taggyűlés által felosztani rendelt osztalék megillette. A 2005.május 12-i megállapodásnak az a rendelkezése, amely az osztalék kifizetését feltételhez kötötte semmis, a Ptk.200.§(2) bekezdése alapján. E rendelkezés nélkül a felek nem kötöttek volna megállapodást, így az egész szerződés megdől. A Ptk.234.§(1) bekezdése és a 239.§(1) bekezdése alapján, a 237.§(1) bekezdésében írt jogkövetkezmény alkalmazását - a szerződéskötést megelőző helyzet visszaállítását - kérte.

Előadta, hogy 2005. június 22-én nem előrehozott, hanem a tagsági jogviszonyából eredően, az őt megillető, éves osztalék címén kapta meg a 23.737.000 Ft-ot. Az 1997.évi Gt.141.§(1) bekezdése értelmében annak visszafizetésére nem kötelezhető.

Egy, a per folyamatban léte alatt írt, 2008.december 11-én kelt, teljes bizonyító erejű magánokiratban akként nyilatkozott, hogy 2002. májusa és 2005. áprilisa között, a felperesnél végzett igazgatói tevékenységének díjazásaként 2002-ben 11.000.000 Ft, 2003-ban 7.888.000 Ft, 2004-ben 12.000.000 Ft, 2005-ben 4.000.000 Ft - összesen: 34.888.000 Ft a javára elszámolást nyert. Ezen összeg erejéig a felperessel szemben igénnyel sem a jelen perben, sem később nem lép fel, viszontkeresetét, annak levonásával terjeszti elő.

A 2008.május 16-án benyújtott, és többször módosított viszontkeresetével kérte kötelezni a felperest 2000.évre vonatkozóan 6.576.640 Ft és ennek 2001. április 1-jétől, 2001. évre vonatkozóan 9.246.400 Ft és ennek 2002. április 1-jétől, 2005. évre vonatkozóan 3.724.606 Ft és ennek 2006. április 1-jétől, 2006.évre vonatkozóan 2.046.995 Ft és ennek 2007. április 1-jétől a kifizetésig járó késedelmi kamatai megfizetésére. Előadta, hogy 1999.szeptember 1-jétől munkaviszonyban állt a felperessel. 2000-ben, a többségi tulajdonos társaság ügyvezetőjével szóban külön megállapodást kötött. Aszerint, a munkabérén felül, jutalékként minden évben az előző évi adózás előtti eredmény 0.8%-a illette meg, és minden évben, április 1-jével kellett azt részére kifizetni. Az alperes utóbb azt állította, hogy 2000.évben az US GAAP szerinti adózás előtti eredmény, azt követően évi 10.000.000 Ft alapulvételével kellett a díjazását megállapítani, azzal, hogy az esedékes összegekbe a munkabér és az osztalék címén kifizetett összegeket is be kellett számítani.

A felperes a viszontkereset elutasítását kérte. A 2003.május 10-ét

megelőző időre eső követelések tekintetében elévülésre hivatkozott. Elévülési kifogásának elutasítása esetén, kérte a 2001.évi 9.121.282 Ft-os túlfizetése beszámítását.

Az elsőfokú bíróság, kijavított ítéletével 18.704.914 Ft és ennek 2006.március 9-től a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamatai megfizetésére, a részperköltség megtérítésére kötelezte az alperest. A felperes ezt meghaladó keresetét, az alperes viszontkeresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság, a Ptk.200.§(1) és (2) bekezdésének, az 1997.évi Gt.9.§(1) és (2) bekezdésének, 141.§(1) és (5) bekezdésének egybevetéséből arra következtetett, hogy a 2005.május 12-i megállapodásban a felek nem kötötték feltételhez az osztalék kifizetését. Megállapította azt is, hogy a felperes nem olyan osztalék visszafizetésére kérte kötelezni az alperest, amelyet ő jóhiszeműen vett fel. Jogszabály tiltó rendelkezése hiányában nem látta annak sem akadályát, hogy a felek az alperesi kereskedelmi igazgatói tevékenységért járó díjazást, az osztalék mértékére figyelemmel határozzák meg, azt az egymás közötti elszámolásukba bevonják.

Az elsőfokú bíróság az általa érvényesnek tekintett szerződés rendelkezései alapján úgy ítélte, hogy az alperes a vállalt kötelezettségét megszegte, munkaviszonyát, rendes felmondással, 2006. március 9-én, a kikötött határidő előtt megszüntette. Az említett megállapodás szerint ezért, megállapította a felvett 23.737.000 Ft összegű osztalékra vonatkozó alperesi elszámolási kötelezettséget, és a 2005. illetve a 2006.évre eső alperesi díjazás összegét meghaladó résznek a felperes részére való visszafizetését rendelte el.

Az elsőfokú bíróság a marasztalási összeg meghatározásakor vizsgálta a 2005. május 12-i szerződésben hivatkozott külön megállapodás tartalmát. A Pp.163.§(2) bekezdése alkalmazásával, az alperesnek az eljárás során módosított, a felperessel megegyező nyilatkozata alapján arra következtetett, hogy az alperesnek 2001.évtől kezdődően, évi 10.000.000 Ft díjazás járt, amelybe a kifizetett osztalékot és a munkabért is be kellett számítani. A 2005. és a 2006.évi díjazás mértékét szintén 10.000.000 Ft-ban fogadta el, az alperessel, a felperes nevében külön megállapodást megkötő személy írásbeli nyilatkozata, valamint annak tanúként meghallgatott feleségének vallomása alapján.

Az elsőfokú bíróság, az alperes 2008.december 11-én kelt teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatával alátámasztotta, azt is bizonyítottanak tartotta, hogy 2002. - 2005.évre vonatkozóan az alperes javára 34.888.000 Ft elszámolást - azaz, kifizetést - nyert. Ennek jogcímeiként -bizonyítatlanság

miatt - nem fogadta el azt az alperesi állítást, hogy ez a pénzösszeg őt, a felperesi üzleti partnereknek nyújtott kedvezményekből adódóan illette meg. Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a kedvezményeket az alperes csakis a felperes nevében nyújthatta, így azok a tevékenységének ellentételezését nem képezhették. Az elsőfokú bíróság a 2008.december 11-én kelt nyilatkozatban részletezettek szerint: 2002-ben 11.000.000 Ft, 2003-ban 7.888.000 Ft, 2004-ben 12.000.000 Ft, 2005-ben 4.000.000 Ft alperes javára történt felperesi kifizetést állapított meg.

Az alperes által elismerten, 2005-ben kifizetett 4.000.000 Ft-ot, és a munkabérként kiutalt 753.600 Ft -ot, -összesen: 4.753.600 Ft-ot - levonta az álláspontja szerint, a felek külön megállapodása alapján az alperesnek díjazás címén járó 10.000.000 Ft-os pénzösszegeből. Az így adódó 5.246.400 Ft-tal, mint az alperest még megillető résszel csökkentette a 23.737.000 Ft-os osztalékösszeget. A különbözet, 18.490.600 Ft -ra eső évi 5%-os hozam 2006. március 9-ig esedékes összegét: 658.569 Ft-ot hozzászámította a 18.490.600 Ft-hoz. A kapott 19.149.169 Ft-ot csökkentette az alperes részére 2006.március 9-ig járó díjazás összegével. Ez utóbbi összeget, szintén az éves 10.000.000 Ft díjból, valamint 5,5 nap szabadságból, 7 nap betegszabadságból és ledolgozott 9 napból - összesen 21,5 napból - kiindulva 589.041 Ft-ban határozta meg. Mivel az alperes 2006-ban 144.786 Ft-ot már megkapott munkabér címén, a részére még járó 444.225 Ft-ot a 19.149.169 Ft-ból ugyancsak levonta. A fennmaradó 18.704.914 Ft visszafizetésére kötelezte az alperest, a törvényes kamatokkal együtt.

Az elsőfokú bíróság a viszontkeresetet elutasította. A Ptk.324.§-sa alapján azt állapította meg, hogy az alperes 2000. és 2001.évre vonatkozóan előterjesztett igénye elévült. 2006. május 16-át megelőzően az említett évekre eső konkrét követelésének teljesítésére a felperest nem hívta fel. A becsatolt levelek tartalma alapján elévülést megszakító körülményt, a Ptk.327.§(1) bekezdése szerint az alperes igazolni nem tudott. A 2005. és 2006.évre vonatkozóan megjelölt igényt a 2005.május 12-i megállapodásban, illetve az abban jelzett külön megállapodásban foglaltak alapján - a kikötött díjazás mértékére tekintettel - tartotta alaptalannak. Véleménye az volt, hogy az alperes a 2005. június 22-én felvett osztalékon felül csak akkor követelhetne további kifizetést a felperestől, ha a külön megállapodás szerinti díjazása az osztalék összegét meghaladta volna.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság, ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette. A fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatta, és az alperes marasztalásának összegét 17.293.955 Ft-ra, az alperest terhelő perköltséget és illetékfizetési kötelezettséget ennek arányában leszállította. Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet

helyben hagyta. Rendelkezett az alperest terhelő másodfokú perköltségviselésről, az illetékfeljegyzési-joga folytán le nem rótt, a feleket terhelő, fellebbezési illeték megtérítéséről.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint, az elsőfokú bíróság a tényállást a bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg. Az abból levont jogi következtetések, az ezekből eredő érdemi döntés túlnyomó részben helytálló volt. A másodfokú bíróság a keresettel érintett körben az elsőfokú bíróság ítéletét részletesen megindokoltnak tartotta. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel azt hangsúlyozta: egyet értett azzal, hogy a 2005.május 12-i megállapodás nem tartalmazott feltételhez kötött osztalék kifizetésre vonatkozó rendelkezést. Álláspontja az volt, hogy az abban foglaltakat - figyelemmel az alperes 34. sorszámú beadványában írtakra is - az elsőfokú bíróság helytállóan értelmezte. Egyet értett abban is a megelőzően eljáró bírósággal, hogy az alperes a munkaviszonyának határidő előtti megszüntetésével szerződésszegést követett el. A másodfokú bíróság kifejtette: a munkaviszony rendes felmondással történt megszüntetése miatt, az utóbb bejelentett rendkívüli felmondás - a felperes vitatására tekintettel, és e rendkívüli felmondás jogszerűségének megállapítására indított munkaügyi per hiányában - nem volt értékelhető a jogvita eldöntése során.

Az ítélet tábla a felek között létrejött megállapodások alapján, az elsőfokú bíróság által alkalmazott elszámolási elveket is helyesnek tartotta.

A keresetlevél mellékletét képező, 2005.december 15-én kelt, az alpereshez címzett, a vételi jog gyakorlására vonatkozó felperesi nyilatkozatot tartalmazó levélben írtak alapján, az alperesnek azt az állítását is alaptalannak tartotta, hogy nem kapott értesítést arról, miszerint a felperes él a vételi jogával.

Az okiratban való, arra vonatkozó utalás hiányában, a másodfokú bíróság nem fogadta el azt az alperesi előadást sem, hogy a 2008.december 11-én kelt, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt, a 2002.májusa és 2005.áprilisa közötti időre eső, összesen 34.888.000 Ft elszámolásának megtörténtét elismerő nyilatkozat kizárólag egyezségkötés esetére szólt. A Ptk.199.§-ára, 207.§-ára tekintettel úgy ítélte, hogy e nyilatkozat köti az alperest, és annak tartalmát helyesen értelmezte az elsőfokú bíróság: az alperes által részletezett pénzüsszegek a kereskedelmi igazgatói tevékenysége díjazásaként jártak részére, a felperestől.

A másodfokú bíróság mindezzel szemben úgy ítélte, hogy az alperes alappal sérelmezte a 2006-ban munkában töltött napok számának téves megállapítását. A felperes 2010.március 1-én kelt beadványának mellékletét képező törzskarton alapján ugyanis arra következtetett,

hogy az alperes nem 21,5 napot, hanem 73 napot - azaz, az év 1/5-ét - töltötte 2006-ban munkában, betegszabadságon, táppénzen. Az évi 10.000.000 Ft díjazás alapulvételével, erre az időszakra 2.000.000 Ft erejéig jogos igényt állapított meg ezért a javára. Figyelemmel azonban arra, hogy munkabér címén már felvett 144.786 Ft-ot, az alperest megillető tényleges, és még el nem számolt pénzösszeget 1.855.214 Ft-ban határozta meg. Az elsőfokú ítéletben megállapított, a hozam figyelembevételével kiszámított, és a felperes részére a 2005. május 12-i megállapodás értelmében visszajárónak tartott, 19.149.169 Ft-ot ezért, a másodfokú bíróság 1.855.214 Ft-tal csökkentette. Az így adódó 17.293.955 Ft erejéig találta ezért megalapozottnak a keresetet, és erre tekintettel az elsőfokú bíróság által megállapított marasztalási összeget leszállította.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság indokai alapján egyetértett a viszontkereset elutasításával. A 2000. és 2001. évre előterjesztett igények elévülését az eljáró bírósággal azonos érvekkel, maga is megállapította. Hangsúlyozta: csak egyértelműen azonosítható követelések teljesítésére vonatkozó felszólítás eredményezheti az elévülés megszakadását. Az alperes által hivatkozott levelek tartalmát ilyennek elfogadni nem tudta. Utalt arra is, hogy a felekre a 2005. május 12-i megállapodásban írtak voltak irányadók. A 2005. és 2006. évre vonatkozó alperesi igény elszámolására csak az abban írt elvek figyelembe vételével kerülhetett sor.

A Pp.235.§(1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság kifejtette azt is, hogy a fellebbezési tárgyaláson előadott azon állítás, miszerint a 2005. május 12-i megállapodást kényszer hatására írta alá az alperes, már nem volt vizsgálható.

Az alperest terhelő perköltség összegét a 80-20%-os, megváltozott pernyertesség-pervesztesség arányára tekintettel szállította le az ítélet tábla, míg a feljegyzett viszontkereseti illeték lerovására vonatkozó részében - alperes e körben való teljes pervesztessége miatt - az elsőfokú ítéletet helyben hagyta.

A fellebbezést 25%-ban tartotta eredményesnek, a költségek viseléséről ennek arányában rendelkezett.

Az alperes a jogerős ítélettel szembeni felülvizsgálati kérelmében, annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását, az alperesi viszontkeresetnek helyt adását kérte. Előadta, hogy a jogerős ítélet a Pp.3.§-át sérti, mert a másodfokú bíróság helytelenül állapította meg a feleket terhelő bizonyítási kötelezettséget, figyelmen kívül hagyta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság nem oktatta ki az alperest a bizonyítandó körülményekre nézve. Az

alperes állította azt is, hogy az eljáró bíróságok a bizonyítékokat a Pp.206.§(1) bekezdésének megsértésével, okszerűtlenül mérlegelték, a tényállást tévesen állapították meg, a 2005. május 12-i szerződés tartalmát helytelenül értelmezték. Tévesen ítélték úgy, hogy az abban foglaltak nem az osztalék feltételhez kötött kifizetéséről rendelkeznek. Az alperes sérelmezte, hogy a munkaviszony megszüntetésének körülményeit a bíróságok nem vizsgálták, jogilag nem értékelték. Hangsúlyozta: a 2008.december 11-én kelt nyilatkozata kizárólag egyezség megkötése esetére szólt. A felperes csak a munkabér és az osztalék kifizetését tudta bizonyítani. Vitatta, hogy ezzel ellentétes következtetés vonható le, a többségi tulajdonos ügyvezetője feleségének tanúvallomásából. Tévesnek tartotta az alperesi követelés részbeni elévülésével kapcsolatos bírósági álláspontot is. Véleménye az volt, a felperes a 2006.március 27-i levelében azért tett említést a juttatások kifizetésének megtagadásáról, mert az alperes azt megelőzően a perben elévültnek tekintett igényével már fellépett vele szemben.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban fenntartását indítványozta. Vitatta az alperes által állított jogszabálysértéseket. Álláspontja szerint, az eljáró bíróságok a tájékoztatási kötelezettségüknek eleget tettek. A teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt, 2008.december 11-én kelt nyilatkozat létében, a felperest nem terhelte további bizonyítás az alperes által elismerten kifizetett összegekre nézve. Utalt arra, hogy az alperes a 2010.május 6-án tartott tárgyalást követően maga is az említett nyilatkozatában megjelölt pénzösszegeket a felek közötti elszámolás során figyelembe veendőnek tekintette. A felperes szerint az eljáró bíróságok a bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapították meg a tényállást. Az a körülmény, hogy e mérlegelés az alperesre nem kedvező, az általa állított jogszabálysértést nem igazolja. A felperes tagadta, hogy az osztalék kifizetése feltételhez volt kötve. Utalt arra, hogy a munkaviszonyának szerződés ellenes megszüntetése miatt, a felek közötti díjazási rendszer alapján kellett azzal az alperesnek elszámolnia. Állította: az alperes maga sem vitatta, hogy a munkaviszonyát először rendes felmondással szüntette meg, s csak utóbb kívánta módosítani a felmondását. Az utóbb bejelentett rendkívüli felmondást a felperes azonban nem fogadta el, az alperes pedig munkaügyi pert nem kezdeményezett az arra nyitva álló, jogvesztő határidőn belül. A felperes előadta azt is, hogy az alperesnek a rendkívüli felmondás esetén járó juttatások kifizetésére vonatkozó, általános jellegű felszólítására adott tagadó választ. Az eljáró bíróságok ezért jogszabálysértés nélkül állapították meg az alperesi követelés egy részének elévülését.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, a Pp. 275.§(2) bekezdése alapján. Megállapította, hogy a támadott határozat az alperes által

megjelölt jogszabályokat nem sérti.

Az eljáró bíróságok a szerződési nyilatkozatok vita esetén való értelmezésére irányadó Ptk.207.§(1) bekezdésében foglaltak alapján - amely azt tartalmazza, hogy a szerződéses nyilatkozatokat a nyilatkozó feltehető akaratára, az eset körülményeire tekintettel, a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint kell értelmezni - helytállóan állapították meg: az alperest a 2005. május 12-i szerződés szerint, a felperesnél személyesen kifejtett tevékenységéért, összjövedelemként munkabér, teljesítménytől és a cég eredményétől függő díjazás, valamint osztalék illetve meg, a felperessel fennállt különböző jogviszonyai alapján. Az osztaléknak az összjövedelembe beszámítása, a díjazás címén kifizetett összeg nagyságát befolyásolta. Az osztalék tehát nem feltételhez kötötten illetve őt meg. Jogszabálysértés nélkül állapították meg ezért az eljáró bíróságok, hogy a peres feleknek az említett megállapodása az alperes által megjelölt okból - a tagnak az 1997.évi Gt. 141.§(1) bekezdésével ellentétes, feltételhez kötött osztalékhoz való jogosultsága miatt, - annak hiányában, semmisnek nem tekinthető, a szerződés a felek közötti elszámolás során irányadó.

A 2005.május 12-i megállapodásból az is kitűnik, hogy az alperes részére kifizetett 22.737.000 Ft valójában nem az 1997.évi Gt. 141.§(1) bekezdése alapján, a számviteli jogszabályok szerint számított adózott eredmény felosztani rendelt része, azaz, osztalék, és nem az 1997.évi Gt. 141.§(4) bekezdése alkalmazásával, a közbenső mérleg alapján kifizetett osztalékelőleg volt. Ez a pénzösszeg ténylegesen egy olyan „előrehozott” kifizetésnek, meghitelezett osztaléknak minősült, amelynek alapját nem a már megtermelt, elért eredmény képezte. Nem kifogásolható ezért, hogy annak megtartását a felperes ahhoz a feltételhez kötötte, hogy az alperes azt csak akkor tarthatja meg, ha a munkaviszonyát az így kifizetett összeg által lefedett időtartam alatt nem szünteti meg, a munkaviszony megszüntetése esetén pedig azzal el kell számolnia, az őt megillető esedékes díjazás és a közösen elfogadott hozamérték figyelembevételével. A Legfelsőbb Bíróság az eljáró bíróságokkal azonosan, úgy ítélte meg, hogy a jelen perben a munkaviszony rendkívüli felmondással történt jogszerű megszűnése nem nyert bizonyítást. Az alperes ugyanis nem bizonyította a felperes tagadásával szemben, az Mt.202.(1) bekezdés b) pontja alapján indított, a Pp.349/B.§(2) bekezdése szerint, az erre vonatkozó jogvita eldöntésére hatáskörrel illetve illetékességgel rendelkező, munkaügyi bíróság által lefolytatott perben hozott ítélettel a munkaviszonyának ily módon történt megszűnését.

A Legfelsőbb Bíróság helytállónak tartotta az eljáró bíróságoknak az alperes 2008. december 11-i nyilatkozatával kapcsolatos álláspontját is. Az alperest három jogcímen illetve meg pénzösszeg a felperestől. Az osztalék és a munkabér kifizetések nem voltak

vitások, az azokra vonatkozó igazolások a peres iratok között fellelhetők. Az alperest, a kereskedelmi igazgatói tevékenységért - megbízási jogviszony alapján - megillető díjazás mértéke, számítása tekintetében a felek között szóban jött létre megállapodás. Annak tartalmára nézve, egymástól eltérő nyilatkozatokat tettek. A felperes elismerése alapján, 2000-ben az US GAAP szerinti adózás előtti eredmény 0.8%-a, 2001-től kezdve évi 10.000.000 Ft-os bázis adatból indultak ki, az egymás közötti elszámolásuk során, beszámítva az alperes részére kifizetett munkabért, illetve osztalékot. A felperesi elismeréssel szemben az alperest terhelte az ettől eltérő elszámolásban való megállapodás bizonyítása. Ezzel szemben, a 34. sorszámú beadványában maga is a felperesi elszámolási elveket tartotta irányadónak, az évi 10.000.000 Ft bázis adatot elfogadta. Utóbb, a 2008.december 11-én kelt, teljes bizonyító erejű magánokiratban - a 15. sorszámú beadványában írtakkal azonosan - elismerte, hogy kereskedelmi igazgatói tevékenysége díjazásaként, 2002 és 2005 között, összesen 34.888.000 Ft részére elszámolást nyert. A nyilatkozat jogfenntartást, feltételt nem tartalmazott, ennek megtámadására alkalmas nyilatkozatot az alperes utóbb sem tett. Az eljáró bíróságok ezért alappal fogadták el bizonyítékként az említett okiratot, illetve az abban foglaltakat, döntésük meghozatalakor. Az alperes megalapozottan arra sem hivatkozhat, hogy az őt, ezen írásbeli nyilatkozat tartalmával szembeni bizonyítás szükségességére az elsőfokú bíróság nem hívta fel. A 2010. június 3-án kelt, 33-I. sorszámú, részére 2010. június 11-én kézbesített végzés e vonatkozásban egyértelmű kioktatást tartalmazott.

A Legfelsőbb Bíróság alaptalannak tartotta az alperesnek a módosított viszontkeresetében megjelölt, a 2000. és 2001.évre eső igény elévülésével kapcsolatos jogerős ítéleti megállapodás sérelmezését is. A felek közötti tárgyalásokat tükröző, a peres iratokhoz becsatolt levelek ugyanis a Ptk.327.§ (1) bekezdésében írtak szerint sem a 2000. évre vonatkozóan előterjesztett 6.576.640 Ft, sem a 2001.évre vonatkozóan előterjesztett 9.246.400 Ft megfizetésére felszólítást, vagy a felperesnek ezen összegekre adott elismerését, illetve a felek egyezségét nem tartalmazzák. Az említett jogszabályban előírt egyéb elévülést megszakító jogcselekmények sem nyertek igazolást, így a viszontkereset benyújtásának időpontjára -2008. május 16-ára - tekintettel a 2000. és 2001.évre nézve bejelentett igény elévülésének megállapítása a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helytálló volt.

A Legfelsőbb Bíróság a kifejtettek alapján, sem a Pp.3.§-ának, sem a Pp.206.§(1) bekezdésének megsértését megállapítani nem tudta, a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgált, a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet a Pp.275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A Pp.270.§(1) bekezdése illetve a 78.§(1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a felperes jogi képviseleti

munkadíjból álló eljárási költségének megtérítésére. A személyes illetékeljegyzési-jogot élvező alperesnek külön felhívásra meg kell fizetnie továbbá a felülvizsgálati eljárási illetéket is, az illetékekről szóló 1990.évi XCIII.törvény 59.§(1)bekezdése szerint.

Budapest, 2011. december 5.

*Dr.Bodor Mária sk. a tanács elnöke, Dr.Pethőné dr.Kovács Ágnes sk.
előadó bíró, Dr.Csóke Andrea sk. bíró*